

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

جواهر البلاغه

مسند الیه ۶

جلسه ۲۲

استاد رفعتی

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

تنبیهان (تعریف مسند الیه به الف و لام)

۲- گاهی خبر بوسیله لام جنس معرفه می شود بخاطر تخصیص مسند الیه به مسند و برعکس: «وهو الغفور الودود» و «و تزودوا فإن خیر الزاد التقوی». همان گونه که گاهی مبتدا را معرفه می آورند به وسیله لام جنس، برای تخصیص مسند به آن: التوکل علی الله.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

اغراض تعریف مسند الیه به وسیله اضافه

- ۱- کوتاهترین راه برای احضار مسند الیه به ذهن مخاطب است: جاء غلامی.
 - ۲- سخت بودن شمارش مسند الیه: أهل مصر کرام.
 - ۳- خروج از تبعات تقدیم: حضر أمراء الجند.
 - ۴- تعظیم مضاف، مضاف الیه یا غیر این دو: کاتب السلطان حضر - تلمیذی الأمير - أخو الوزير عندی.
 - ۵- تحقیر مضاف، مضاف الیه یا غیر این دو: ولد اللص قادم - رفیق زید لص - أخو اللص عند عمرو.
 - ۶- اختصار: هوای مع الركب الیمانین مصعد... .
- نکته: اضافه به معنای اختصاص مضاف به مضاف الیه است و اگر در غیر این معنا استفاده شود، مجاز است: مکر اللیل و النهار.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

اغراض دیگر از تنکیر مسند الیه

۱- تکثیر: فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُلَ مِنْ قَبْلِكَ.

۲- تقلیل: و رَضْوَانِ مِنْ اللَّهِ أَكْبَرِ.

۳- تعظیم یا تحقیر: لَهُ حَاجِبٌ عَنْ كُلِّ أَمْرٍ يَشِينُهُ - وَ لَيْسَ لَهُ عَنْ طَالِبِ الْعَرَفِ حَاجِبٌ

۴- مخفی کردن یک امر: قَالَ رَجُلٌ: إِنَّكَ إِتْحَرَفْتَ عَنِ الصَّوَابِ.

۵- قصد افراد: وَيَلُ أَهْوَنُ مِنْ وَيَلِينِ.

۶- قصد نوع: لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv